

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

413. Quale stallum seu sedes debeatur Coadiutori.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Quæstio 413. Quale stallum seu sedes debatur Coadjutori?

1. R Espond. primò: Coadjutor datus Dignitati debet sedere in Choro in propria sede; in qua fede Coadjutor eo absente, & idem prorsus stallum habere; ut etiam ad talem Coadjutorem spectant omnes functiones, quæ competenti ejus principali ratione dictæ dignitatis. Garc. p. 4. c. 5. n. 65. Barbos. de Cán. & Dignitat. c. 29. n. 27. & Iuris Eccl. l. 3. c. 10. n. 68. Ventrigl. tom. 2. annot. 13. n. 29. referentes pro hoc Declarat. S. Congregat. in Brundus. 29. Maii 1621. Pignat. tom. 4. consil. 185. n. 21. ubi etiam, qualiter hoc ipsum intelligi debeat videendum ait apud Gavant. in Man. v. Coadjutor. n. 24. Leo Thes. fori eccl. p. 2. c. 4. num. 56. Diana tract. 4. miscell. resol. 18. addit quoque Pignat. n. 22. attendi hac in re debet quoque formam Coadjutoriæ, & si in ea habetur, quod Coadjutor absente Coadjutor possit residere cum omnibus & singulis privilegiis, præminentis competentibus Coadjutori, habere stallum in Choro, vocem in Capitulo &c. eo modo, quo Coadjutor, per verba illa: *Omnibus præminentis & eo modo clare significari identitatem in omnibus, adeo que Coadjutori assignandum eandem sedem quam occuparet Coadjutor; si adflet; ut idipsum adhuc clarius illucesceret ex formæ Coadjutoriæ verbis, nimis dum diceretur, quod in casu, quo resideret Coadjutor, Coadjutor illi locum cedere debeat; cum cedere illum nequerer, nisi eundem ipse occupasset in absentia Coadjutori.* Arque ita jam talis Coadjutor præcederet omnes Canonicos, si eos ratione Dignitatis præcederet Coadjutor. Barbos. cit. c. 10. n. 68. Pignat. loc. cit. n. 21. Dum tamen duæ essent Dignitates in Ecclesia æquales, & senior in obtinentibus illas dicitur primus, primumque occupat stallum, Coadjutor, qui forte datus illi seniori, in absentia illius non occupat sedem illius; sed eam & præcedentiam cedere debet secundo ex istis Dignitatibus. Coadjutoriæ vero cessante, & facto loco futura successioni, secundus ille efficitur primus, & in istius secundi locum subintrat Coadjutor, & sic efficitur secundus. Barbos. loc. cit. n. 69. & ex eo Ventrigl. loc. cit. num. 30. Pignat. loc. cit. n. 20. juxta Declarationem S. Congregat. Rituum. 17. Iulii 1632. quam referunt. Sic enim suadet anterioritas possessionis, quæ in hac materia præminentiarum præcipue attenditur. Pignat. loc. cit. n. 28. Atque ita jam licet eadem sedes, quam habet principalis, tribuatur Coadjutori Dignitatis, si sit confessus seu concurrentis cum inferioris conditionis, quam est Coadjutor, vel certè cum aliis Coadjutoribus, Vicariis, Procuratoribus; id tamen non procedere, dum concurreat cum aliis Prælati suo principali in dignitate & qualibus in persona comparantibus, eti; forsitan Coadjutor eos præcederet propter Senioratum, vel iati privilegium aut consuetudinem, Coadjutor tamen illis cedere deberet præcedentiam. Engels ad tit. de Cler. agrot. n. 5.

2. Resp. secundò: Si Coadjutor est datus Canonico, sedere non debet in sede propria & stallum Coadjuti; sed ultimo loco post omnes Canonicos. Gonz. gl. 5. §. 9. num. 101. & seq. Pignat. loc. cit. n. 21. Ventrigl. loc. cit. n. 31. Garc. p. 4. c. 5. n. 71. Caltrup. tract. 13. d. 1. p. 10. n. 11. Barbos. cit. 10. n. 65. citans Mouer. de opt. Can. &c. function-

nes quoque pertinentes ad Coadjutos, ut cantare lectiones, praintonare antiphonas &c. facere similiter debent in novissimo loco. Barbos. loc. cit.

3. Ampliantur hac ipsa (nisi aliud habeat forma Coadjutoria ut Barbos.) ut debet præcedentiam & locum cedere Canonicis etiam post ejus Coadjutoriorum provis. Lotter. de re benefic. l. 2. q. 25. n. 36. & seq. ubi: Coadjutor in Cathedra vel Collegata non potest sibi arrogare præcedentiam in Canonicos postmodum receptos, nou obstante decreto, quod sibi competant omnes prærogativa Coadjuti. Castrop. loc. cit. n. 12. Barbos. loc. cit. n. 67. Ventrigl. n. 32. juxta decis. Rotæ in Casaritana. 18. Aug. 1629. & quamplures alios, quos citant. Idque nulla consuetudine in contrarium obstante. Barbos. Ventrigl. ll. cit. citantes pro hoc easdem Rotæ decis. Item nullo obstante statuto. Barbos. cit. n. 37. ubi testatur, S. Congregationem Rituum in Casalensi. 10. Decemb. 1619. statutum Ecclesiæ Casalensis; disponens, quod Coadjutoriæ gradatim ascendat & præcedat posteriores Canonicos, tanquam juri Canonico adversans annulasse.

4. Et hac de Coadjutoribus Canonicorum in ecclesiis, ubi Canonici divisi non sunt in Presbyterales, Diaconales & Subdiaconales. Nam in ecclesiis, ubi ista est divisio, Coadjutor Canonici presbyteri installandus ultimo loco post Canonicos omnes presbyteros, ante tamen Canonicos Diaconos, & sic de aliis. Pignat. tom. 4. consil. 185. n. 20. juxta Declarat. S. Congregat. Rituum in Javensi 14. Aug. 1665. & in Espana 4. Marci 1644. hujus tenoris: *Quasitum fuit in S. Rituum Congregat. an Coadjutori presbytero in Ecclesia, in qua præbenda sunt distinctæ, debeatur præcedentia supra Canonicos Diaconos, dum pro suo Coadjuto divinitus interest. & S. Congregatio respondit, in casu proprio præcedentiam Coadjutori debet. Sed neque in hoc casu obstat capitulo statutum, ait Pignat. loc. cit. n. 24. etiam à Papa confirmatum, per quod Ordines Canonicatum asseruntur confusi quod ad sedis acquisitionem, adeò, quod vigore ancianitatis tantum debet fieri ascensus, nulla habita ratione, an Canonici optantes sint Presbyteri, Diaconi vel Subdiaconi. Tum quia tale statutum coactatum est in eventu vacationis Canonicatum, qua in hoc casu locum non habet; cum stante Coadjutoriæ cum futura successione & clausula: ex nunc prout extunc: nunquam detur vacatio Canoniciatum. Tum quia versamus hic in Canonicatu reservato & affecto per appositionem manus Papæ per concessionem Coadjutoriæ, adeòque refragari nequeat dispositio statutaria contineat optionem stalli, cum non detur optio in beneficiis quomodolibet reservari, seu affectis, & in Curia impetratis (pro quo citat Garc. p. 5. c. 1. num. 452. Marc. Anton. variar. resolut. ult. cas. 9.) & in specie, quod contra Coadjutorem cum futura successione non sit optioni locus; de quo tamen vide dicta cap. præced. A denique, quia in literis Coadjutoriæ toler adesse expressa derogatio statutorum hujus tenoris: Non obstantibus dictæ ecclesiæ juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alias roboratis statutis, consuetudinibus contrariis, quibusunque &c. adeòque tanquam à Papa derogatum non debet attendi; pro quo citat decis. Rotæ 136. n. 8. & 9. decis. 161. n. 20. de. if. 210. n. 1. coram Card. Othoboni.*

5. Responsionis hujus secunda, uti & extensionis ratio est, quod per ejusmodi decreta adjici solita

Solita in Coadjutoriis, quibus decernitur Coadjutori competere omnes prærogativas Coadjutori ratione Dignitatis, nihil aliud addicitur Coadjutori quam simplex honor; in concurso vero habentis simplicem honorariam cum habente re ipsa Dignitatem, semper præcedet et ipsa habens etiam posterior. Lotter. loc. cit. n. 3. Restringi quoque dicta Decreta sit Gonz. loc. cit. n. 115. per verba illa subsequentia vel adjecta: *Ratione Canoniciatis*, quippe ex quibus appareat in gratia fieri distinctionem inter illas præminentias, quæ competunt ratione Canoniciatis, & illas, quæ competunt seu acquiruntur ratione antiquitatis; qualiter sedere in altiore sede non competit ratione Canonicatus, sed ratione antiquitatis à tempore receptionis; Coadjutori autem ratione antiquitatis competit nequeat ea sedes altior. Et sic jam respectu honoris nunquam substitutus, subrogatus, vires gerens, Delegatus & similes habent eandem prærogativam quam principales. Gonz. gl. 5. §. 9. n. 105. citans Navar. (qui cons. 2. de major. & obed. confiduit procuratorem Abbatis in synodo non debere habere locum inter alios Abbates, quem Abbas ejus Principalis habuisset, si praesens fuisset) Castrop. loc. cit. n. 11. & 12. Barbos. loc. cit. n. 67. citans Mastril. de Magist. l. 5. c. 15. n. 61. Cabedo &c. et in reverentialibus non possunt locum-tenentes & substituti ad aquari principalibus. Barbos. ibid. citans Ferro. de præced. q. 1. n. 28. & q. 15. n. 7. Federic. de Senis. cons. 302. Unde licet Coadjutor representet personam Coadjutori, & subrogatum sapiat naturam ejus, cui subrogatur, id tamen solum intelligitur respectu aliorum inferiorum, quibus præferri debet; non vero respectu aliorum Canonicorum parium ipsi Coadjuto; cum qui propriæ authoritatis lumine coruscant, præferri illis debant, qui aliena luce fulgent, ut sunt Coadjutores, Delegati, &c. Gonz. loc. cit. n. 104. Confirmationem ejusdem responsoris Vide quæst. seq.

Quæstio 414. Quis locus competit Coadjutori Canonici post obitum Coadjutori?

1. **R**esp. Dum Coadjutor cum futura successione cessante per cessum vel deceplum Coadjutori Coadjutori, evadit jam verus Canonicus, tanquam modernior & junior Canonicus debet sedere ultimo loco post existentes Canonicos iuxta Regul. qui prior. de Regul. Juris in 6. Garc. loc. cit. n. 74. Castrop. loc. cit. n. 12. infine. Gonz. loc. cit. n. 110. citans Felii, in Rubr. de major. & obed. n. 2. Nav. cons. 10. n. 1. & 9. eod. tit. Caputaq. contra Pignat. loc. cit. n. 25.

2. Quibus non obstat, quod si quis sit in possessione Canonicatus vel alterius beneficii, licet verus Canonicus vel beneficiatus non sit, si deinde obtineat à Papa gratiam seu provisionem ejusdem Canonicatus, quem possidebat, non egeat nova possessione vel installatione; sed retineat illam, quam habeat cum eadem Auncianitatis & præcedentia prærogativa. Nam id, ut vides, procedit in eo, qui erat in possessione Canonicatus tanquam Canonicus, licet sine legitimo titulo; Coadjutor autem durante Coadjutori non est in possessione Canonicatus, sed Coadjutori; adeo que hæc possessio, quam tunc habeat, continua non potest; cum sit juris diversi, quod expiravit, & sic adveniente successione, & Coadjutori jam facta vero Canonicus, opus est nova possessio-

ne Canonicatus seu installatione canonica. Proinde cum juxta possessionem & receptionem in Canonicum competat sedes iuxta dictam regulam quiprior. & c. eum qui de præbend. in 6. c. statuimus, de major. & obed. & AA. paulò ante citatos patet, non competere ei stallum supra Canonicos jam existentes in possessione, licet durante Coadjutori fuerint ingressi. Ita ferè Garc. loc. cit. num. 76. & 77.

3. Ex eo namque jam duplex sequeretur absurdum, si tempore Coadjutoriæ sedis sit altiore loco & supra aliquos horum Canonicorum nempe Coadjuto juniorum. Primum, quod quando erat Canonicus filius & locumtenens Coadjuti, plus honoratus fuisset, quam quando iam factus Canonicus verus, & ipsa obtinuit Coadjuti Canonicatum. Alterum, quod non sine verecundia maxima, postquam sedis loco altiore, compellere tur descendere, & locum ultimum occupare. Gonz. n. 111. & 112. Ac denique consummatur ex universalis obseruancia (quæ est optima inducitur interpres. Guttier. cons. 2. n. 10. Gonz. loc. cit. n. 114. & gl. 9. §. 1. n. 39. & seq. Argumento 1. si de interpretatione. ff. de LL. 1. Julianus. ff. ad Macedonianum) de qua retinatur idem Gonz. cit. n. 114.

4. Notandum quoque hic, quod quæst. præced. ad Respons. in parenthesis insinuatum, nempe hac ita esse, five Coadjutores Canonicorum sedere debere & exercere functiones ultimo loco post ceteros Canonicos, nisi aliud habeat forma Coadjutoriæ. Nam dum appetat gratiam Coadjutoriæ concebat esse cum amplissimis clausulis, nempe, quod plenum jus ex vincere & non fidere censeatur acquisitionis, & quod Coadjutor possit gaudere induculo de annali & triennali possessione, censet Pignat. loc. cit. n. 26. manifestè ex hoc convinci gratiam non confidere in simplice Coadjutoriæ, sed continere à principio collationem cum vera possessione, & Papam voluisse, Coadjutorem sibi possidere, & non Coadjuto; & eò quod clausula illa: *ex nunc plenum jus verè & non fidè;* denotent ab initio Coadjutoriæ Coadjutoriæ reputandum esse pro vero possidente Canonicatus, cum dictio ex nunc referatur ad tempus actus gesti, ut Marescor. var. resolut. l. 2. c. 10. n. 2. aliquis citati à Barbos. dictio 117. & temporis inchoationem designet, eti effectum non nisi futurum denotet, & præcipue verba illa: *verè & non fidè;* denotent possessionem Canonicatus re ipsa esse penes Coadjutorem, non autem per speciem, prout est in simplicibus Coadjutoriis; cum dictio verè omnem fictionem excludat, ut Barbos. de dictiōnib. dict. 419. præfert in casibus, ubi additur non fidè. Atque ex his concludit: cum à principio receptionis & possessionis Canonicatus incipiat ancianitas iuxta l. 1. c. de consul. c. 1. de major. & obed. gl. in c. fin. de consuetud. in 6. &c. vigore cuius datur assensus seu præcedentia, in casu vacatioonis, seu post obitum Coadjutori competitor Coadjutori tale stallum & præcedentiam ante Canonicos post receptionem Coadjutoriæ ingressos; pro quo etiam num. 25. citat decis. Rot. in Tiroson. Coadjutorie. 9. Decemb. 1599. & 27. Octob. 1600. Ex quibus id etiam consequi videtur, ut id ipsum admittit Pignat. loc. cit. n. 29. quod si veram possessionem ipsius Canonicatus habeat, cui concessa cum dictis clausulis amplissimis Coadjutoriæ, debere quoque eundem vivente Coadjuto præcedere Canonicos ex post, seu post recepta Coadjutoriæ